

Nr 303.

Av herr **Eriksson** i Grängesberg, om skrivelse till Kungl. Maj:t
angående utfärdande av en förordning, innefattande vissa
bestämmelser rörande saluförande av tvättmedel.

Under den kristid, som kriget medfört, har saknaden av goda tvättmedel till rimligt pris i hög grad bidragit till att öka de svårigheter, som tidsläget medfört, i all synnerhet för den mindre bemedlade delen av befolkningen. Orsaken härtill är naturligtvis främst att söka däri, att tillgången på inhemskt fett varit synnerligen knapp, på samma gång som landet under över två år varit så gott som avstängt från all import av såväl råvaror för tvättmedelsfabrikation som importerat fabrikat.

Ett antal fabrikanter hava visserligen framställt tvättmedel, som med hänsyn till den rådande varuknappheten och den fullständiga bristen på vissa slag av fettämnen måst framställas av lägre kvalitet, än vad fallet var före kriget, men dessa fabrikat hava dock varit av någorlunda brukbar beskaffenhet och underkastade priskontroll av Industrikommissionen. Felet har dock varit att produktionen av dylika tvättmedel endast kunnat bliva av så liten omfattning, att tillgången ej kunnat ens närmelsevis tillfredsställa behovet.

Vid sidan av dessa brukbara tvättmedel hava emellertid även stora massor av mindervärdiga, ofta rent värdelösa fabrikat, förts ut i marknaden. Tillverkarna av dessa mindervärdiga produkter hava så gott som undantagslöst fört desamma i marknaden till försäljningspris, som endast varit möjliga att uppnå, på grund av de förutsättningar, som det allmänna nödläget skapat, och dessa försäljningspris kunna betecknas såsom ett hänsynslöst utnyttjande av kristidens möjlighet för ocker.

Ett hava dessa gulaschfabrikat dessutom oftast haft gemensamt —
Bihang till riksdagens protokoll 1919. 4 saml. 116 häft. (Nr 303—306.) 1

förutom den dåliga kvaliteten och de oblyga prisen — att de saknat sådan ursprungsbeteckning, att den samvetslösa dyrtidsockraren kunnat identifieras.

Det må villigt erkännas, att de verkliga fabrikanterna ej lånat sig till denna oblyga handel, utan att det varit förbehållet de oftast mer eller mindre obskyra företag, som med mindre sakkunnig ledning likt svampar växt upp ur jorden under de senaste åren, och vilka vetat att förskaffa sig råvaror på smygvägar utanför den allmänna fettregleringen.

Förutom det, att de dåliga tvättmedlen vanligen äro frätande och direkt skadliga för de föremål, hud och kläder m. m., som bliva utsatta för deras inverkan, orsaka de naturligtvis även allmänheten en avsevärd merutgift därigenom, att de värdelösa och skadliga utdrygningsmedlen få dyrt betalas.

Det är likväl ej endast under kristiden, som mindre goda tvättmedel förekommit i marknaden. Redan före kriget var detta fallet, ehuru i mindre utsträckning än nu skett.

Det har därför länge varit en bland fabrikanterna närd önskan, att tvättmedel ej skulle få saluföras i den allmänna handeln utan att vara försedda med firmanamn eller sådant fabriksmärke, att möjlighet förefinnes att bestämma, från vilken tillverkare ett fabrikat utgått.

En osund priskonkurrens, som ju ytterst drabbar en godtrogen allmänhet, som hellre fäster sig vid ett billigt pris än det verkliga värdet hos ett fabrikat, skulle därigenom till väsentlig grad urkopplas och en kvalitetskonkurrens uppstå, som endast kunde bliva till bättnad för förbrukarna.

Dessa önskemål hava inom fabrikantkretsar under kristiden vuxit i styrka och framställningar hava gjorts om, att Industrikommissionen skulle hos Kungl. Maj:t anhålla om, att en sådan förordning utfärdades, som stadgade, att intet egentligt tvättmedel, tvål, såpa, tvätt- och s. k. lutpulver, skulle få saluföras i den allmänna handeln, utan att å själva fabrikatet, där sådant låter sig anbringa, men i annat fall å emballaget, firmanamnet eller fabriksmärket skulle finnas anbragt på sådant sätt, att därav framginge, vem som vore tillverkare.

Då en sådan förordning väl vore av värde för kristiden, men endast så länge kristidsförordningarna förbliva i gällande kraft, och, då den verkan som densamma avsett att medföra även för framtiden skulle vara av stort värde för allmänheten, enär det gäller en vara, som från allmän folkhygienisk och trevnadssynpunkt har en djupt ingripande betydelse, anser jag det vara önskvärt, att riksdagen hos Kungl. Maj:t anhåller om utfärdande av en förordning, vari förbjödes att till salu utbjuda tvättmedel utan ursprungsbeteckning.

Jag får därför hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utfärdandet av en förordning, vari förbjödes att i den allmänna handeln saluföra, vare sig inhemskt eller importerat tvättmedel av de slag, som närmare i förordningen angives, utan att å själva fabrikatet, där det låter sig göra, men i annat fall å varans emballage, anbringas tillverkarens firmanamn eller sådant inregistrerat firmamärke, att tillverkaren kan identifieras.

Stockholm den 30 januari 1919.

Bernh. Eriksson.
